

**REGULAMENTUL
PRIVIND MODUL DE COMPLETARE A DECLARAȚIEI DE
AVERE ȘI INTERESE PERSONALE ÎN FORMĂ ELECTRONICĂ**

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică (în continuare – *Regulament*) stabilește modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică de către subiecții declarării specificați la art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare – Legea nr. 133/2016), cu excepția subiecților declarării prevăzuți la art. 7¹ alin. (7) din aceeași lege.

3. Declarația de avere și interese personale în formă electronică (în continuare – *declarația electronică*) se depune, de către subiecții declarării menționați la pct. 2, doar prin intermediul serviciului electronic al Sistemului informațional automatizat „e-Integritate” (în continuare – SIA e-Integritate) disponibil pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), în conformitate cu formularul prevăzut în anexa nr. 1 din Legea nr. 133/2016.

4. Semnarea declarației electronice se face prin utilizarea semnăturii electronice emise în condițiile legii.

5. Declarația electronică se consideră recepționată de ANI în următoarele cazuri:

1) Declarația este prezentă în secțiunea „Declarații de avere și interese personale depuse” din cadrul SIA e-Integritate.

2) Declarația este prezentă pe Portalul public al declarațiilor de pe pagina web oficială a ANI.

3) Subiectul declarării a recepționat confirmarea depunerii la adresa poștală electronică.

6. Potrivit art. 6 din Legea nr. 133/2016, în cazul schimbării funcției în cadrul aceleiași entități, prin avansare/promovare sau prin numirea într-o altă funcție, subiectul declarării nu depune o nouă declarație.

7. În cazul suspendării raporturilor de muncă sau de serviciu, dacă durata perioadei de suspendare este mai mică decât un an fiscal, subiectul declarării nu depune o nouă declarație la reîncadrarea în funcție.

8. În cazul în care survine situația de depunere a unei, a două sau trei obligații de depunere a declarației electronice, subiectul declarării procedează în felul următor:

1) în situația în care încetarea mandatului, a raportului de muncă ori de serviciu are loc în perioada 1 ianuarie – 31 martie și subiectul declarării a depus declarația anuală, acesta este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună declarația la eliberare/încetare cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal curent (de la 1 ianuarie până la data intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

2) în situația în care încetarea mandatului sau a raportului de muncă ori de serviciu are loc în perioada 1 ianuarie – 31 martie și subiectul declarării nu a depus încă declarația anuală, acesta este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună două declarații în ordinea respectivă:

a) **declarația anuală** cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

b) **declarația la eliberare/încetare** cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal curent (de la 1 ianuarie pînă la data intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

3) în situația în care în perioada 1 ianuarie – 31 martie mandatul sau raportul de muncă ori de serviciu încetează, iar subiectul declarării concomitent se angajează ori este numit în funcție, și nu a depus încă declarația anuală, acesta este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună trei declarații în ordinea respectivă:

a) declarația anuală cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

b) declarația la eliberare/încetare cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal curent (de la 01 ianuarie pînă la data intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

c) **declarația la angajare/numire** cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent anului în care a avut loc angajarea/numirea, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

4) în situația în care încetarea mandatului sau a raportului de muncă ori de serviciu a avut loc la finele anului și termenul de 30 de zile pentru depunerea declarației se extinde în luna ianuarie a anului următor, subiectul declarării este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună declarația la eliberare/încetare cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal în care a fost emis actul administrativ (de la 1 ianuarie pînă la data intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației;

5) în situația în care angajarea, validarea mandatului ori numirea în funcție a avut loc la finele anului și termenul de 30 de zile pentru depunerea declarației se extinde în luna ianuarie a anului curent, subiectul declarării este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună declarația la angajare/numire cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent anului în care a fost emis actul administrativ, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

6) în situația în care angajarea, survine în perioada 1 ianuarie – 31 martie, subiectul declarării este obligat în condițiile legii să depună declarația la angajare în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a actului administrativ, suplimentar va depune și declarația anuală pînă la data de 31 martie.

7) în situația în care, suspendarea raporturilor de muncă ori de serviciu a avut loc în perioada 1 ianuarie – 31 martie, subiectul declarării este obligat în condițiile art. 6 din Legea nr. 133/2016 să depună declarația anuală iar dacă durata perioadei de suspendare este mai mică decât un an fiscal, subiectul declarării nu va depune o nouă declarație la reîncadrarea în funcția.

8) în situația în care, reîncadrarea după suspendarea raportului de muncă ori de serviciu, a survenit în perioada 1 ianuarie – 31 martie, subiectul declarării va depune două declarații după cum urmează:

a) declarația după reîncadrare, indicînd în declarație veniturile obținute pe parcursul perioadei nedecarate, de asemenea bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

b) declarația anuală, cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

În cazul, în care durata perioadei de suspendare este mai mică decât un an fiscal, subiectul declarării nu va depune o nouă declarație la reîncadrarea în funcție.

9) în situația în care, reîncadrarea după suspendarea raportului de muncă ori de serviciu, a survenit în perioada 1 ianuarie – 31 martie, iar mandatul sau raportul de muncă ori de serviciu încetează, subiectul declarării urmează să depună trei declarații în ordinea respectivă:

- a) declarația după reîncadrare, indicînd în declarație veniturile obținute pe parcursul perioadei nedeclarate de asemenea bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.
- b) declarația anuală cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal precedent, iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.
- c) declarația la eliberare/încetare cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal curent (de la 01 ianuarie pînă la intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

10) în situația în care, reîncadrea după suspendarea raportului de muncă ori de serviciu, a survenit în perioada 1 aprilie – 31 decembrie, iar mandatul sau raportul de muncă ori de serviciu încetează, subiectul declarării va depune două declarații în ordinea respectivă:

- a) declarația după reîncadrare, indicînd în declarație veniturile obținute pe parcursul perioadei nedeclarate, de asemenea bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.
- b) declarația la eliberare/încetare cu indicarea veniturilor obținute în anul fiscal curent (de la 01 ianuarie pînă la data intrării în vigoare a actului administrativ), iar bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

11) în situația în care, reîncadrea după suspendarea raportului de muncă ori de serviciu, a survenit în 1 aprilie – 31 decembrie, subiectul declarării va depune o singură declarație, indicînd în declarație veniturile obținute pe parcursul perioadei nedeclarate, de asemenea bunurile deținute și interesele personale la data depunerii declarației.

9. Subiectul declarării declară pe propria răspundere informația despre averea deținută împreună cu membrii familiei, concubin/concubina, venitul realizat și interesele personale, pe teritoriul Republicii Moldova și peste hotarele ei. Membrii de familie, concubinul/concubina subiectului declarării sînt obligați să-i ofere acestuia informațiile privind averea, veniturile și interesele personale pe care le dețin, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, cu excepția cazului în care identitatea și calitatea acestora constituie secret de stat, în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, sau prezentarea acestor informații este restricționată prin lege.

10. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni definite de Legea nr. 133/2016 și alte acte normative:

subiect al declarării – persoană prevăzută la art. 3 din Legea nr. 133/2016;

entitate publică – persoană juridică prevăzută la art. 3 din Legea integrității nr. 82/2017;

domiciliul subiectului declarării – adresa la care subiectul declarării locuiește efectiv;

fond de investiții – organism de plasament colectiv în valori mobiliare fără personalitate juridică, constituit pe bază de contract de societate civilă, care plasează și răscumpără în mod continuu și fără întârziere titlurile de participare sub formă de unități de fond și își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2012 privind piața de capital;

investiție directă – reprezintă participarea prin aport financiar, în monedă națională sau în valută convertibilă, prin aport în natură de bunuri mobile și/sau imobile, prin participarea la creșterea activelor unei întreprinderi, la constituirea sau la extinderea unei întreprinderi în oricare dintre formele juridice prevăzute de lege, la dobîndirea de acțiuni sau de părți sociale, cu excepția investițiilor de portofoliu (în care un investitor doar achiziționează acțiuni ale unor companii), urmare a căreia se preia controlul efectiv sau cu un grad semnificativ de influență asupra procesului decizional al unei întreprinderi care este rezidentă a altei economii (întreprindere cu investiții directe);

organism de plasament colectiv alternativ (în continuare – OPCA) – în sensul art. 2 al Legii nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, constituie orice organism de plasament colectiv alternativ, altul decît organismul de plasament colectiv în valori mobiliare, ale

cărui constituire și funcționare sunt avizate de către Comisia Națională, în conformitate cu prezenta lege, și care atrage resurse financiare de la o serie de investitori în vederea plasării acestora conform politicii de investiții, promovată în interesul respectivilor investitori;

organism de plasament colectiv în valori mobiliare – în sensul art. 2 al Legii nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, reprezintă un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, definit și constituit conform prevederilor Legii nr. 171/2012 privind piața de capital;

societate de administrare a investițiilor – în sensul art. 2 al Legii nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, constituie o persoană juridică a cărei activitate constă în administrarea unuia sau mai multor OPCA în conformitate cu Legea nr. 2/2020;

titluri de participare ale OPCA – în sensul art. 2 al Legii nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, reprezintă acțiuni, certificate de participare sau unități de fond emise de OPCA în funcție de forma juridică de organizare fie potrivit unui act de constituire, fie potrivit unui contract de societate civilă;

bunuri virtuale – active financiare nebancale electronice, aplicații și alte produse virtuale derivate ale tehnologiilor informaționale, inclusiv monede digitale, criptomonede, criptomonede, care sunt stocate (depozitate), găzduite electronic și efectiv disponibile pe platforme on-line securizate și înregistrate în spațiul virtual al rețelei globale de internet, a căror valoare depășește 10 salarii medii lunare pe economie;

valoare de piață – în sensul art. 5, pct. 26 al Codului fiscal, drept surse de informație despre prețurile de piață, la momentul încheierii tranzacției, servesc:

- a) informația organelor de stat de statistică și a organelor care reglementează formarea prețurilor, iar în cazul lipsei acesteia;
- b) informația despre prețurile de piață, publicată în presă sau adusă la cunoștința opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă, iar în cazul lipsei acesteia;
- c) informația oficială și/sau dată publicității despre cotările bursiere (tranzacțiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vânzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacțiilor la bursa menționată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informația despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum și informația despre cotările valorilor mobiliare de stat și ale obligațiunilor de stat;

an fiscal – în sensul art. 5 pct. 41) al Codului fiscal, este an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie;

persoana responsabilă de gestionarea registrului electronic – persoană desemnată din cadrul serviciului resurse umane, responsabilă de actualizarea permanentă a Registrului electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale, din cadrul entităților publice în care activează subiecți ai declarării;

organizație necomercială – în sensul art. 1 al Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit, organizații necomerciale sunt asociația obștească, fundația și instituția privată;

semnătură electronică – date în formă electronică, care sunt atașate la sau logic asociate cu alte date în formă electronică și care sunt utilizate ca metodă de autentificare;

sistemul informațional automatizat e-Integritate – este un sistem informațional destinat depunerii, arhivării, verificării și analizei automate a declarațiilor de avere și interese personale și facilitării accesului electronic al cetățenilor și instituțiilor interesate la informațiile de interes public;

societate comercială – în sensul art. 245 al Codului civil - este organizația comercială cu capital social constituit din participațiuni ale membrilor (asociaților), care poate fi constituită doar sub formă de societate în nume colectiv, de societate în comandită, de societate cu răspundere limitată și de societate pe acțiuni;

act juridic cu titlu gratuit – în sensul art. 310 al Codului civil, este actul prin care se procură unei părți un folos patrimonial fără a se urmări obținerea în schimb a unui alt folos patrimonial;

act juridic cu titlu oneros – în sensul art. 310 al Codului civil, este actul prin care se procură unei părți un folos patrimonial pentru obținerea în schimb a unui alt folos patrimonial;

bun imobil – în sensul art. 459-460 ale Codului civil se consideră terenul înregistrat în registrul bunurilor imobile sub număr cadastral distinct. Constituie parte componentă a bunului imobil lucrurile și lucrările atașate permanent la teren, precum clădirile, construcțiile subterane (chiar dacă se extind asupra altor terenuri), obiectele acvatiche separate, plantațiile prinse de rădăcini, roada neculeasă. Această regulă se aplică indiferent dacă aceste părți componente sunt sau nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile în mod separat. Prin lege, la categoria de bunuri imobile pot fi raportate și alte bunuri;

bun mobil – bunurile care nu sunt raportate prin lege la categoria de bunuri imobile;

dreptul de uzufruct – în sensul art. 604 – 605 din Codul civil, uzufructul este dreptul unei persoane (uzufructuar) de a poseda și folosi pentru o perioadă determinată sau determinabilă bunul unei alte persoane (nuda proprietar) și de a culege fructele bunului, întocmai ca proprietarul, însă cu îndatorirea de a-i conserva substanța. Uzufructuarul are dreptul de a poseda bunul, nu și de a-l înstrăina. Uzufructul se poate constitui prin lege sau act juridic. În cazurile prevăzute de lege, uzufructul poate fi constituit prin hotărâre judecătorească;

dreptul de uz – în sensul art. 635 al Codului civil, este dreptul real asupra bunului altuia, în virtutea căruia uzuarul poate poseda și folosi bunul și culege fructele lui necesare pentru nevoile proprii și ale familiei sale. Uzul se constituie în temeiul unui act juridic ori al legii;

dreptul de abitație – în sensul art. 635 al Codului civil, titularul dreptului de abitație are dreptul să locuiască în locuința unei alte persoane împreună cu soțul și copiii săi chiar dacă nu a fost căsătorit sau nu avea copii la data la care s-a constituit abitația, precum și împreună cu părinții ori cu alte persoane aflate în întreținere. Abitația se constituie în temeiul unui act juridic ori al legii.

II. Modul de completare a declarației în formă electronică

11. Declarația electronică se completează prin autentificare în SIA e-Integritate. Pentru autentificare este necesară accesarea paginii web oficiale a ANI www.ani.md și selectarea opțiunii „Depune Declarația”, după care selectarea opțiunii „Formular Declarație on-line”. La afișarea interfeței spațiului de lucru al subiectului declarării sunt prezente două modalități de completare a declarației:

1) Prin accesarea din meniul din stânga a casetei „**Declarații**” după care „**Declarație de avere și interese personale**”, apoi se bifează temeiul de depunere a declarației iar din caseta „**Selectați activitatea**” se selectează poziția pentru care subiectul urmează să depună declarația, după care se acționează butonul **Înainte**. În cazul în care, după succesiunea acțiunilor menționate la acest subpunct intervine notificarea „**Atenția nu aveți nicio activitate**”, subiectul declarării urmează să se adreseze la persoana desemnată responsabilă de gestionarea registrului electronic al subiecților declarării din cadrul organizației publice în care subiectul declarării este angajat.

2) Prin selectarea din caseta „Trebuie să declarați” a poziției pentru care subiectul urmează să depună declarația, acționând butonul verde „**Depunere Declarație**”.

12. La completarea declarației subiectul declarării aplică prevederile prezentului Regulament, utilizează ghidurile textuale și video privind modul de completare și depunere a declarației electronice accesibile la link-ul <http://ani.md/node/249>, precum și consultă notificările generate de SIA e-Integritate.

13. Pe parcursul completării declarației, subiectul declarării este obligat să completeze câmpurile marcate cu asterisc (*).

14. În procesul de completare a declarației electronice subiectul declarării este obligat să respecte următoarele etape:

- 1) Selectarea temeiului de depunere a declarației;
- 2) Verificarea și completarea compartimentului „Informații generale privind subiectul declarării”;
- 3) Completarea compartimentului „Veniturile obținute de subiectul declarării, membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate, pe parcursul anului”
- 4) Completarea compartimentului „Bunuri imobile în țară și străinătate”;
- 5) Completarea compartimentului „Bunuri mobile în țară și străinătate”;
- 6) Completarea compartimentului „Active financiare în țară și străinătate”;
- 7) Completarea compartimentului „Cote părți/Acțiuni în capitalul social al unui agent economic”;
- 8) Completarea compartimentului „Datorii”;
- 9) Completarea compartimentului „Servicii procurate în perioada de declarare, în țară și în străinătate, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 10 salarii medii lunare pe economie”;
- 10) Completarea compartimentului „Interese personale”;
- 11) Semnarea și depunerea declarației de avere și interese personale.

15. În cazul în care, din lipsă de necesitate, subiectul declarării decide necompletarea unor casete sau compartimente, acesta va trece la compartimentul următor.

16. La includerea în declarație a informației condiționate de plafonul numărului de salarii medii pe economie, subiectul declarării poate consulta mărimea salariului mediu pe economie afișată de sistem pentru anul curent. În cazul depunerii declarației rectificate subiectul declarării va ține cont de mărimea salariul mediu pe economie stabilită pentru perioada respectivă.

III. Selectarea temeiului de depunere a declarației

17. La această etapă, subiectul declarării completează caseta cu una dintre următoarele opțiuni:

- a) La angajare/validare mandat - se bifează în cazul prevăzut de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 133/2016;
- b) Anuală - se bifează în cazul prevăzut de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016;
- c) La eliberare/demisie - se bifează în cazul prevăzut de art. 6 alin. (4) din Legea nr. 133/2016.

18. În cazul în care subiectul declarării constată că a introdus în declarație date incomplete sau eronate, acesta are dreptul să depună declarația rectificată în termen de 30 de zile de la data expirării termenului-limită pentru depunerea declarației.

IV. Verificarea și completarea compartimentului „Informații generale privind subiectul declarării”

19. La această etapă, subiectul declarării are obligația să verifice informațiile generate de Registrul electronic al subiecților declarării.

20. În cazul în care la caseta „Funcția ocupată (organizația publică în care activează, tipul și numărul actului de numire/angajare/eliberare)” lipsesc informațiile sau datele introduse sunt eronate, subiectul declarării urmează să se adreseze la persoana desemnată responsabilă de gestionarea registrului electronic al subiecților declarării din cadrul organizației publice în care subiectul declarării este angajat.

21. În situația în care informațiile privind „Numele, prenumele, patronimicul, anul nașterii și numărul de identificare ale soțului/soției sau ale concubinului/concubinei”, „Numele, prenumele, patronimicul, anul nașterii și numărul de identificare ale copiilor minori”, „Numele, prenumele, patronimicul, anul nașterii și numărul de identificare ale persoanelor aflate la întreținere”, lipsesc sau datele introduse sunt eronate, subiectul declarației este obligat să introducă informația corectă conform cerințelor pentru caseta respectivă.

22. La caseta „**Domiciliul, numărul de telefon și adresa electronică**” subiectul declarației indică adresa la care locuiește la data depunerii declarației, inclusiv în cazul în care domiciliul acestuia nu corespunde cu domiciliul indicat în actul de identitate, numărul de telefon și adresa electronică.

23. În cazul în care subiect al declarației este membrul familiei sau concubin/concubina subiectului declarației menționat cu titlu de excepție la pct. 2, la completarea declarației de avere și interese personale acesta completează doar caseta „**Numele, prenumele, patronimicul, anul nașterii și numărul de identificare**” ale persoanei respective și pe tot parcursul declarației nu va indica date și informații care vizează direct veniturile, averea sau interesele acesteia.

V. Completarea compartimentului „Veniturile obținute de subiectul declarației, membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate, pe parcursul anului”

24. La această etapă se declară veniturile obținute de subiectul declarației, membrii de familie, concubin/concubina, în țară și în străinătate, pentru perioada supusă declarației în conformitate cu cerințele art. 6 din Legea nr. 133/2016, după cum urmează:

a) în caseta „**Cine a obținut venitul**” - se indică, după caz, numele și prenumele subiectului declarației, a membrului familiei, a concubinului/concubinei;

b) în caseta „**Sursa venitului**” - se indică numele/denumirea persoanei fizice/juridice de la care a fost primit venitul;

c) în caseta „**Serviciul prestat/obiectul generator de venit**” - se descrie tipul serviciului (ex: servicii juridice) sau obiectul care a generat venitul declarat (ex: salariu, pensii, indemnizații, etc.);

d) în caseta „**Suma venitului**” - se indică venitul obținut pe parcursul perioadei de declarare, în monedă națională sau în valuta în care a fost obținut.

25. În caseta „**Venitul obținut la locul de muncă de bază**” - se indică venitul obținut cu titlu de salariu, prevăzute de lege sau prin contracte individuale de muncă sau alte acte juridice pentru timpul efectiv lucrat în programul normal de lucru și în cel suplimentar, precum și alte drepturi salariale sau contractuale.

26. În caseta „**Venitul obținut din activități didactice, științifice și de creație**” - se indică următoarele:

a) „**Veniturile din activități didactice**” – se indică retribuțiile obținute din activitatea de instruire și educație, desfășurată în baza unui contract individual de muncă, în condițiile legii, inclusiv în instituțiile acreditate din învățământul liceal, secundar general, secundar profesional, mediu de specialitate, superior, postuniversitar, precum și în instituțiile de perfecționare și recalificare a cadrelor, publice sau private;

b) „**Veniturile din activități științifice**” – se indică retribuțiile obținute din activitatea de cercetare fundamentală și de cercetare aplicată având drept componente principale investigația științifică, tehnologia științifică, produsul științific și serviciul științific, în sensul prevederilor Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004;

c) „**Veniturile obținute din activități de creație**” – se indică retribuțiile obținute din activitatea de creare și realizare a operelor artistice, literare și de artă, de toate tipurile și genurile,

desfășurată în afara contractelor de muncă sau a contractelor civile, în sensul noțiunilor definite prin Legea cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație nr. 21/2013.

27. În caseta „**Venitul obținut din depuneri la instituțiile financiare**” - se indică veniturile obținute din depozite bancare, forme echivalente de economisire și investiții, depuneri de economii în asociații de economii și împrumut, la instituțiile financiare din țară și din străinătate, cu indicarea separată a instituției financiare și a sumei obținute.

28. În caseta „**Venitul obținut din activitatea de reprezentant al statului în societățile comerciale**” - se indică veniturile obținute drept urmare a activității desfășurate în calitate de reprezentant al statului în societățile comerciale (ex: venitul obținut în calitate de membru al consiliilor de administrare, membru al comisiei de cenzori, etc.).

29. În caseta „**Venitul obținut din donații și moșteniri**” - se indică venitul obținut sub formă de mijloace financiare din donații sau moșteniri.

30. În caseta „**Venitul obținut din înstrăinarea și/sau deținerea valorilor mobiliare și/sau a cotei-părți în capitalul social al societăților comerciale**” - se indică veniturile obținute din înstrăinarea, deținerea (dividende) valorilor mobiliare sau a cotei-părți în capitalul social al societăților comerciale.

31. În caseta „**Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile**” - se indică veniturile obținute din înstrăinarea terenurilor, clădirilor/construcțiilor, mijloacelor de transport care sunt supuse înmatriculării și a altor bunuri mobile.

32. În caseta „**Venitul obținut din alte surse (pensii, burse, indemnizații, premii, drepturi de proprietate intelectuală etc.)**” - se indică sumele primite în monedă națională sau în valută străină sub formă de: pensii primite din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, din fonduri de pensii facultative (private) și cele finanțate de la bugetul de stat; burse, indemnizații, premii naționale sau internaționale; venituri de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale; mijloace financiare primite prin sisteme internaționale de transfer rapid sau alte mijloace; despăgubiri și compensații; venituri obținute din valorificarea drepturilor ce provin din brevete de invenție, desene și modele industriale, mărci de fabrică și comerț, procedee tehnice, know-how, din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor și celor similare acestora; venituri obținute din activitatea în bază de patentă, întreprindere individuală/întreprinzător individual, gospodărie țărănească, precum și venituri obținute din orice alte surse legale obligația de declarare a cărora nu se regăsește la compartimentele de mai sus.

VI. Completarea compartimentului „Bunuri imobile în țară și străinătate”

33. La această etapă, subiectul declarării declară drepturile asupra bunurilor imobile, inclusiv cele nefinalizate, în țară și în străinătate, precum ar fi dreptul de proprietate, dreptul de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață ale subiectului declarării și membrilor familiei sale, ale concubinului/concubinei acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori posesori în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință, la data depunerii declarației.

34. Informația privind bunurile imobile în țară și/sau în străinătate se completează după cum urmează:

- 1) La secțiunea A „**Terenuri**” în casetele respective se indică următoarea informație:
 - a) „**Numele beneficiarului efectiv**” – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;
 - b) „**Numărul cadastral/localitatea**” (numărul cadastral/localitatea) - se indică numărul cadastral al terenului atribuit de organul cadastral în formatul corespunzător documentului care

certifică proveniența bunului, iar pentru terenul deținut în străinătate se indică numărul cadastral în formatul țării respective. În cazul în care terenul nu este evaluat și nu are atribuit număr cadastral sau este deținut cu drept de folosință (ex: în arendă) se indica „0”;

c) „**Categoria**” - se include indicatorul corespunzător respectivului teren: (1) agricol; (2) forestier; (3) intravilan; (4) extravilan; (5) alte categorii de terenuri care se află în circuitul civil;

d) „**Modul de dobândire**” - se selectează una din opțiunile: (1) proprietate; (2) posesie; (3) alte contracte translativ de posesie și de folosință;

e) „**Anul dobândirii**” - se indică anul conform actului care certifică proveniența terenului adică anul în care a fost dobândit efectiv;

f) „**Suprafața**” - se indică suprafața totală conform documentului care certifică proveniența terenului;

g) „**Cota-parte**” - se indică cota-parte a fiecărei persoane conform actului care certifică proveniența terenului. În cazul deținerii terenurilor cu drept de folosință se indica „0”;

h) „**Actul care confirmă proveniența bunului**” - se indică actul juridic în temeiul căruia a fost dobândit bunul (ex: contract de vânzare-cumpărare, de locațiune, de schimb, donație, moștenire, etc.);

i) „**Valoarea bunului**” - se indică valoarea reală a bunurilor imobile, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora;

j) „**Valoarea de piață a bunului**” - se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului;

k) „**Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului**” - se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele i) și j) din prezentul subpunct;

l) „**Titularul bunului**” - se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

m) „**Tipul titularului**” - se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

n) „**Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv**” - în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

Subiecții declarației care nu dețin bunurile în proprietate vor indica următoarele informații: localitatea (fără număr cadastral); categoria bunului; modul de dobândire; anul dobândirii; suprafața și titularul bunului.

2) La secțiunea B „**Clădiri și construcții**” în casetele respective se indică următoarea informație:

a) „**Numele beneficiarului efectiv**” - se indică numele de familie și prenumele subiectului declarației, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) „**Adresa/numărul cadastral**” - se indică adresa completă (localitatea, strada, numărul de ordine) a clădirii/construcției, numărul cadastral atribuit de organul cadastral în formatul corespunzător documentului care certifică proveniența bunului, iar pentru bunul deținut în străinătate se indică numărul cadastral în formatul țării respective. În cazul bunului neevaluat sau a

construcției nefinalizate și neregistrate primar, se indică „0”. În cazul deținerii bunului cu drept de folosință se indică „0”;

c) **„Categorია”** - se indică tipul bunului imobil după cum urmează (1) apartament; (2) casă de locuit; (3) vilă; (4) spațiu comercial sau de producție; (5) garaj; (6) alte bunuri imobile, inclusiv cele nefinalizate;

d) **„Modul de dobândire”** - se indică una din opțiuni: (1) proprietate; (2) posesie; (3) uzufruct; (4) uz; (5) abitație; (6) alte contracte translativ de posesie și de folosință;

e) **„Anul dobândirii”** - se indică anul conform actului care confirmă proveniența bunului, adică anul în care a fost dobândit efectiv. În cazul construcțiilor nefinalizate se indică anul inițierii construcției;

f) **„Suprafața”** - se indică suprafața totală conform documentului care certifică proveniența bunului. În cazul deținerii bunului cu drept de folosință se indică „0”;

g) **„Cota-parte”** - se indică cota-parte a subiectului declarației, membrului de familie sau concubinului/concubinei acestuia, conform actului care certifică proveniența bunului. În cazul deținerii bunului cu drept de folosință se indică „0”;

h) **„Actul care confirmă proveniența bunului”** - se indică actul juridic în temeiul căruia a fost dobândit bunul (ex: contract de vânzare-cumpărare, de locațiune, de schimb, donație, moștenire, etc.);

i) **„Valoarea bunului”** - se indică valoarea reală a bunurilor imobile, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora;

j) **„Valoarea de piață a bunului”** - se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului;

k) **„Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului”** - se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele i) și j) din prezentul subpunct;

l) **„Titularul bunului”** - se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

m) **„Tipul titularului”** - se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

n) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** - în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

Subiecții declarației care nu dețin bunurile în proprietate vor indica următoarele informații: adresa (fără număr cadastral); categoria bunului; modul de dobândire; anul dobândirii; suprafața și titularul bunului.

VII. Completarea compartimentului „Bunuri mobile în țară și străinătate”

35. La această etapă, subiectul declarației declară bunurile mobile, în țară și în străinătate, deținute în proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarației și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de

administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință, la data depunerii declarației.

36. Informația privind bunurile mobile în țară și/sau în străinătate se completează după cum urmează:

1) La secțiunea **A „Autoturisme, camioane, remorci, vehicule motorizate, mașini agricole, mijloace de transport naval/aerian, alte mijloace de transport supuse înmatriculării”** - se indică bunurile mobile specificate, supuse înmatriculării în țară și în străinătate. În casetele secțiunii A se indică următoarea informație:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Tipul/modelul”** - se indică tipul bunului mobil conform certificatului de înmatriculare și modelul bunului mobil conform certificatului de înmatriculare;

c) **„Anul de fabricație”** - se indică datele ce se conțin în certificatul de înmatriculare;

d) **„Locul înregistrării/numărul de înmatriculare”** - se indică datele și numărul menționate în certificatul de înmatriculare. În cazul în care mijlocul de transport este înmatriculat în străinătate, se indică țara și localitatea în care acesta este înregistrat;

e) **„Anul dobândirii”** - se indică datele din certificatul de înmatriculare, procură sau alt document ce certifică obținerea dreptului de posesie sau folosință;

f) **„Modul de dobândire”** - se selectează una din opțiunile: (1) proprietate; (2) posesie; (3) alte contracte translativ de posesie și de folosință;

g) **„Valoarea bunului”**- se indică valoarea reală a bunurilor mobile, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora;

h) **„Valoarea de piață a bunului”** – se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului;

i) **„Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului”** – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele g) și h) din prezentul subpunct;

j) **„Titularul bunului”**- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

k) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

l) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

2) La secțiunea **B „Bunuri sub formă de metale și/sau pietre prețioase, obiecte de artă și de cult, obiecte ce fac parte din patrimoniul cultural național sau universal, a căror valoare unitară depășește suma a 15 salarii medii lunare pe economie”** în casetele respective se indică următoarea informație:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Descrierea sumară”** - se indică bunul cu descrierea sumară a acestuia (denumirea și/sau tipul bunului, greutatea, anul (perioada datării – ex: Tablou din sec XVI), alte caracteristici). Se

consideră a fi unitar și bunul format din două sau mai multe unități (ex: o pereche de cercei, set de bijuterii, volume de cărți ale unei lucrări, etc.);

c) „**Anul dobândirii**” – se indică anul în care subiectul declarației sau membrii familiei lui, concubinul/concubina au dobândit dreptul de proprietate, posesie, folosință asupra bunurilor respective;

d) „**Valoarea bunului**”- se indică valoarea reală a bunurilor mobile, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora

e) „**Valoarea de piață a bunului**” – se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului;

f) „**Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului**” – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele d) și e) din prezentul subpunct;

g) „**Titularul bunului**”- se indică numele de familie și prenumele subiectului declarației, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

h) „**Tipul titularului**” – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

i) „**Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv**” – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

3) La secțiunea C „**Colecții de artă, de numismatică, de filatelie, de arme sau alte bunuri, a căror valoare depășește suma a 20 de salarii medii lunare pe economie**” în casele respective se indică următoarea informație:

a) „**Numele beneficiarului efectiv**” – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarației, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) „**Descriere sumară**” - se indică ansamblu de cel puțin două și mai multe obiecte de același fel sau de aceeași categorie, colectate din intenții estetice, științifice sau din alte intenții și clasate după anumite principii și care reprezintă o valoare artistică, științifică, documentară etc., cu descrierea sumară a acestora;

c) „**Anul dobândirii**” – se indică anul în care subiectul declarației sau membrii familiei lui, concubinul/concubina au dobândit dreptul de proprietate, posesie, folosință asupra bunurilor respective;

d) „**Valoarea de cumpărare a bunului**”- se indică valoarea reală a bunurilor mobile, în cazul în care valoarea depășește suma a 20 de salarii medii lunare pe economie, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora.

e) „**Valoarea de piață a bunului**” – se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului.

f) „**Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului**” – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele d) și e) din prezentul subpunct;

g) „**Titularul bunului**”- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

h) „**Tipul titularului**” – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

i) „**Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv**” – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

4) La secțiunea **D** „**Bunuri transmise cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei, concubin/concubină, unor persoane fizice sau juridice în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma a 10 salarii medii lunare pe economie**” în casele respective se indică următoarea informație:

a) „**Descrierea bunului transmis**” - se indică toate bunurile mobile, inclusiv investițiile în capitalul social ale agenților economici, transmis prin contract cu titlu oneros sau gratuit în formă scrisă sau verbală de către subiectul declarării, membrii de familie, concubin/concubina, către oricare persoane fizice sau juridice cu condiția că, valoarea bunului respectiv depășește 10 salarii medii lunare pe economie la data depunerii declarației;

b) „**Modul de transmitere**” – se indică tipul tranzacției (ex: vânzare-cumpărare, donație, etc.);

c) „**Data transmiterii**” - se indică data transmiterii bunului (ziua, luna, anul);

d) „**Persoana căreia i-a fost transmis**” - se indică numele, prenumele, data/luna/anul nașterii și numărul de identificare al persoanei fizice sau denumirea și numărul de înregistrare al persoanei juridice;

e) „**Valoarea bunului**” - se indică prioritar valoarea contractuală a bunului sau cea de evaluare în cazul în care bunul a fost obținut urmare a tranzacțiilor cu titlu gratuit, cu condiția că valoarea bunului respectiv depășește 10 salarii medii pe economie la data depunerii declarației. Valoarea se indică în monedă națională sau în valută străină;

f) „**Titularul bunului transmis**” – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

5) La secțiunea **E** „**Alte bunuri mobile a căror valoare unitară depășește suma a 10 salarii medii lunare pe economie**” în casele respective se indică următoarea informație:

a) „**Numele beneficiarului efectiv**” – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) „**Descrierea bunului**” - se indică toate bunurile mobile deținute cu drept de proprietate, posesie sau folosință, a cărei valoare unitară depășește 10 salarii medii lunare pe economie la data declarării. Bunurile mobile indicate la această secțiune sunt altele decât cele declarate la secțiunile A-D și includ obiectele, lucrurile, care se mișcă sau care pot fi mișcate, mutate, transportate dintr-un loc în altul (ex: armă, animal de rasă, mijloc/mecanism tehnic, lucruri din casă, lucruri personale etc.);

c) „**Modul de dobândire**” – se indică tipul tranzacției (ex: vânzare-cumpărare, donație, moștenire, etc.);

d) „**Data dobândirii**” - se indică data la care subiectul declarării sau membrii familiei lui, concubinul/concubina au dobândit dreptul de proprietate, posesie, folosință asupra bunurilor respective;

e) **„Valoarea bunului”** – se indică valoarea însumată a bunului care constă din prețul real plătit pentru bun și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestuia în cazul în care aceasta depășește suma a 10 de salarii medii lunare pe economie;

f) **„Valoarea de piață a bunului”** – se indică valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua procurării bunului;

g) **„Motivul diferenței dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului”** – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele e) și f) din prezentul subpunct;

h) **„Titularul bunului”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

i) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

j) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

VIII. Completarea compartimentului „Active financiare în țară și străinătate”

37. La această etapă, subiectul declarării declară activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, deținute atât în țara cât și în străinătate, la data depunerii declarației, care depășesc valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu fac obiectul unor depuneri în instituțiile financiare. Conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării și ale membrilor familiei, concubinului/concubinei acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie.”

38. Informația privind activele financiare în țară și/sau în străinătate se completează după cum urmează:

1) La secțiunea A **„Conturi bancare, plasamente în fonduri de investiții și/sau în alte forme echivalente de economisire și investire în țară și/sau în străinătate”**, în casele respective se indică următoarea informație:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Denumirea instituției care administrează contul bancar, a fondului de investiții/adresa”** – se indică denumirea completă a instituției financiare care administrează contul bancar, denumirea fondului de investiții și/sau alte forme echivalente de economisire și investire, adresa juridică a instituției financiare care administrează contul bancar, adresa juridică a fondului de investiții și/sau alte forme echivalente de economisire și investire;

c) **„Numărul contului bancar/date privind fondul de investiții/alte forme echivalente de economisire”** - se indică numărul contului bancar, numărul și data contractului, tipul contractului (ex: contract de asigurări pe viață);

d) **„Categorie”** – se selectează una din opțiunile: (1) cont curent sau forme echivalente (inclusiv card de credit, menționând tipul acestuia); (2) depozit bancar sau forme echivalente; (3) fond de investiții sau forme echivalente, inclusiv fonduri private de pensii sau alte sisteme cu acumulare;

e) **„Suma și valuta”** - se indică suma/soldul în monedă națională sau în valută străină, la data depunerii declarației;

f) **„Dobândă/dividende”** - se indică mărimea dobânzii, dividendului, anuității prevăzută în contract, fără adăugarea simbolului %. În cazul în care contractul stabilește o rată variabilă/flotantă, subiectul completează caseta indicând cuvântul „variabil” sau „flotant”;

g) **„Titularul bunului”**- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

h) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

i) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

2) La secțiunea **B „Plasamente, obligațiuni, cecuri, cambii, certificate de împrumut, investiții directe în monedă națională sau în valută străină”**, în casetele respective se indică următoarea informație:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Emitentul titlului/societatea la care persoana este acționar, fondator sau asociat/beneficiar de împrumut”** - se indică denumirea emitentului titlurilor de valoare/societății comerciale la care subiectul declarării, membrul familiei lui sau concubinul/concubina acestuia sunt investitori, acționari, fondatori sau asociați;

c) **„Categorie”** - se indică următoarele categorii: (1) hârtii de valoare (ex: titluri de stat, certificate, obligațiuni); (2) cecuri; (3) cambii; (4) certificate de împrumut; (5) alte forme de investiții directe;

d) **„Numărul de titluri/cota parte”** - se indică numărul de titluri de stat, certificate, acțiuni, obligațiuni, cecuri, cambii, certificate de împrumut sau cota de participare deținute;

e) **„Dobânda”** - se indică mărimea dobânzii prevăzută în contract, fără adăugarea simbolului %, sau se indică altă formă prevăzută de contract;

f) **„Titularul bunului”**- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă bunul;

g) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

h) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul

persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

Plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, se indică doar în cazul în care valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie.

3) La secțiunea C **„Numerar în monedă națională și/sau în valută străină care depășește suma a 15 salarii medii lunare pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare și alte documente care încorporează drepturi patrimoniale”** se indică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii lunare pe economie la data depunerii declarației și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare sau alte documente care încorporează drepturi patrimoniale, în baza cărora titularii dețin mijloace financiare cu o valoare care depășește limita stabilită și anume:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Suma”** - se indică suma în monedă națională, la data depunerii declarației;

c) **„Valuta”** - se indică suma în valută străină, la data depunerii declarației;

d) **„Titularul bunului”**- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă numerarul/dreptul patrimonial;

e) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

f) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

4) La secțiunea D **„Bunuri virtuale, inclusiv valută virtuală, a căror valoare depășește 10 salarii medii lunare pe economie”** subiectul declarării va completa:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Denumirea bunului”** – active financiare nebankare electronice, aplicații și alte produse virtuale derivate ale tehnologiilor informaționale, inclusiv monede digitale, criptomonede, criptomonede, care sunt stocate (depozitate), găzduite electronic și efectiv disponibile pe platforme on-line securizate și înregistrate în spațiul virtual al rețelei globale de internet;

c) **„Data dobândirii”** – se indică data/luna/anul în care a fost realizată tranzacția/transferul mijloacelor financiare în schimbul/echivalentul cărora a fost atribuit/dobândit bunul virtual;

d) **„Cantitatea”** – se indică numărul/cantitatea bunurilor virtuale conform criteriilor de clasificare ale acestuia;

e) **„Valoarea de cumpărare a bunului”** – se indică prețul bunului la ziua procurării;

f) **„Titularul bunului”** – numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul;

g) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

IX. Completarea compartimentului „Cote părți/Acțiuni în capitalul social al unui agent economic”

39. La această etapă, subiectul declarării are obligația să declare cotele-părți/acțiunile în capitalul social al unui agent economic deținute, în țară cât și în străinătate, de către subiectul declarării personal sau de către membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, la data depunerii declarației.

40. Informația privind cotele-părți/acțiuni în capitalul social al unui agent economic se completează după cum urmează:

a) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia;

b) **„Denumirea agentului economic”** - se indică denumirea completă, numărul de identificare de stat al persoanei juridice (IDNO) și tipul agentului economic în capitalul social al căreia subiectul declarării, membrul de familie sau concubinul/concubina acestuia deține cotă-parte;

c) **„Sediul, adresa juridică”** - se indică adresa juridică sau sediul agentului economic (în cazul când amplasarea acestuia diferă de adresa juridică);

d) **„Tipul de activitate”** - se indică genurile de activitate ale agentului economic conform statutului acesteia;

e) **„Valoarea bunului”** – se indică prețul real plătit pentru cote-părți/acțiuni;

f) **„Valoarea de piață a bunului”** – se indică valoarea la care cote-părți/acțiuni erau vândute la ziua procurării lor;

g) **„Diferența dintre valoarea bunului și valoarea de piață a bunului”** – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele e) și f) din prezentul punct;

h) **„Cota de participare”** - se indică mărimea cotei-părți/acțiunii, conform deciziei de fondare sau actului juridic în baza căruia a fost dobândită cota de participare;

i) **„Titularul bunului”**- se indică numele de familie și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice care posedă cotele-părți/acțiunile;

j) **„Tipul titularului”** – se indică una din opțiuni: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv;

k) **„Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv”** – în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal).

În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

X. Completarea compartimentului „Datorii”

41. La această etapă, subiectul declarației are obligația să declare datoriile personale, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui sub formă de debite (inclusiv taxe) neachitate, gaj, ipotecă, garanție, emise în beneficiul unor terți, împrumut și/sau credite, dacă valoarea cumulativă a acestora depășește 10 salarii medii lunare pe economie la data depunerii declarației.

42. Informația privind datoriile se completează după cum urmează:

a) „**Creditor**” - se indică denumirea completă a persoanei juridice sau numele și prenumele persoanei fizice față de care subiectul declarației, membrul de familie sau concubin/concubina acestuia au datorii;

b) „**Anul contractării**” - se indică anul în care a fost formată datoria;

c) „**Scadent la**” - se indică data la care datoria urmează a fi stinsă sau, după caz, fără termen;

d) „**Rata dobânzii**” - se indică dobânda stabilită conform actului normativ sau juridic, exprimată în procente, fără adăugarea simbolului %, iar în cazul în care aceasta nu a fost convenită se indică „0”;

e) „**Suma inițială**” - se indică suma datoriei conform actului juridic;

f) „**Valuta**” - se indică suma în monedă națională sau în valută străină;

g) „**Debitor**” - se indică numele prenumele subiectului declarației, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia, care a generat datoria.

XI. Completarea compartimentului „Servicii procurate în perioada de declarare, în țară și în străinătate, a căror valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 10 salarii medii lunare pe economie”

43. La această secțiune, se indică serviciul/serviciile (de același tip) procurate în perioada declarației de subiectul declarației și membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate, a căror **valoare cumulativă pe parcursul unui an depășește 10 salarii medii lunare pe economie**”, după cum urmează:

a) „**Descrierea serviciului**” – orice tip de cheltuieli, servicii medicale (medicină dentară, plastică, chirurgie generală, etc.), servicii turistice, bilete avia, servicii recreaționale, servicii locative/comunale/necomunale (în sensul Hotărârii Guvernului nr. 191/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă), serviciile pentru îmbunătățirea sau reparația bunurilor imobile și mobile, achitarea studiilor preșcolare/școlare/liceale/universitare/postuniversitare, achitarea chiriei bunurilor mobile și imobile, achitarea serviciilor de transport, cu condiția că au fost realizate pentru același serviciu sau pentru același tip de servicii;

b) „**Numele sau denumirea prestatorului serviciului**” – se indică numele prestatorului de serviciu pentru situația în care acest serviciu a fost prestat de o persoană fizică iar în cazul persoanei juridică se va indica denumirea acesteia;

c) „**Valoarea serviciului**” – se va indica prețul real plătit pentru serviciu;

d) „**Valoarea de piață a serviciului**” – se va indica valoarea la care servicii similare erau vândute în ziua procurării serviciului;

e) „**Motivul diferenței dintre valoarea serviciului și valoarea de piață a serviciului**” – se indică informații cu bună-credință în vederea argumentării cazurilor în care există diferență dintre sumele indicate la literele c) și d) din prezentul punct;

f) **„Data procurării”** – se indică data/luna/anul în care a fost realizată tranzacția/transferul mijloacelor financiare în schimbul/echivalentul cărora a fost prestat serviciul procurat;

g) **„Numele beneficiarului efectiv”** – se indică numele de familie și prenumele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

XII. Completarea compartimentului „Interese personale”

44. La această etapă, subiectul declarării are obligația să declare interesele personale deținute, atât în țară cât și în străinătate, la data depunerii declarației.

45. Informația privind interesele personale se completează după cum urmează:

1) La secțiunea **A „Calitatea de asociat, de acționar sau de membru al unui agent economic, de membru al organelor de conducere, de administrare, de revizie sau de control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale ori calitatea de membru al unor organizații necomerciale sau internaționale”**, subiectul declarării declară calitățile deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, iar în casetele respective se indică următoarea informație:

a) **„Denumirea și adresa organizației/societății”** – se indică denumirea completă și numărul de identificare de stat al persoanei juridice (IDNO) a agentului economic, organizației necomerciale, societății comerciale sau organizației internaționale la care subiectul declarării deține calitatea de asociat, de fondator, de acționar sau de membru, adresa juridică a agentului economic, organizației necomerciale, societății comerciale sau organizației internaționale la care subiectul declarării deține calitatea de asociat, de fondator, de acționar sau de membru;

b) **„Calitatea deținută”** – se indică cuvântul „asociat”, „acționar”, „fondator” sau „membru” conform actului juridic sau administrativ în temeiul căruia subiectul declarării deține această calitate. În cazul în care subiectul declarării a fost numit/ales membru sau reprezentant în organele de conducere sau executive din cadrul organizației necomerciale sau societății comerciale, după cuvântul „membru” se va specifica tipul/statutul acestui organ (ex: membru al Biroului permanent, membru al consiliului de administrare, membru al comisiei de revizie sau de control, etc.);

c) **„Documentul care certifică calitatea respectivă”** – se indică denumirea, numărul și data emiterii actului juridic sau administrativ prin care subiectul declarării a dobândit această calitate (ex: hotărâre, certificat, ordin, proces-verbal, etc.).

2) La secțiunea **B „Contracte, încheiate sau aflate în derulare de către subiectul declarării, soțul/soția sau concubinul/concubina acestuia, inclusiv persoanele juridice în care aceștia sunt beneficiari efectivi, care sunt finanțate de la bugetul de stat, din bugetul local și/sau din fonduri externe ori încheiate cu societăți comerciale cu capital de stat”** se indică doar contractele care întrunesc cumulativ următoarele cerințe:

a) prevăd finanțare integrală sau parțială din contul alocațiilor acordate de la bugetul de stat, din bugetul local, din fonduri externe sau din bugetul societății comerciale în capitalul social al căreia statul este fondator cu cotă majoritară sau minoritară;

b) a fost încheiat și/sau executat în perioada supusă declarării sau se află în derulare la data depunerii declarației;

c) a fost încheiat în beneficiu personal de către subiectul declarării, soțul/soția sau concubinul/concubina acestuia.

Casetele cuprinse la secțiunea B se completează după cum urmează:

a) **„Beneficiarul contractului”** – se selectează una dintre opțiuni: subiectul declarării, soțul/soția, concubinul/concubina subiectului declarării, persoanele juridice în care aceștia sunt beneficiari efectivi;

b) **„Instituția/organizația”** – se indică denumirea completă și numărul de identificare de stat al persoanei juridice (IDNO) a organizației sau societății comerciale care, potrivit contractului, este partener și dispune alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat, din bugetul local, din fonduri externe sau din bugetul societății comerciale cu capital de stat;

c) **„Tipul contractului”** – se selectează una din opțiunile: (1) contracte finanțate de la bugetul de stat, (2) contracte finanțate din bugetul local, (3) contracte finanțate din fonduri externe, (4) contracte încheiate cu societăți comerciale cu capital de stat;

d) **„Data încheierii contractului”** – se indică data semnării contractului. În cazul în care, clauzele contractului prevăd expres că data intrării în vigoare este alta decât data semnării sau la contract a fost semnat acord adițional care modifică anumite condiții particulare, speciale sau generale, se va indica data semnării contractului;

e) **„Durata contractului”** – se preia informația din contract privind perioada de valabilitate a acestuia. În cazul în care, clauzele contractului condiționează încetarea/continuitatea acestuia (conform graficului/actului de primire-predare, prelungire automat în lipsa notificării etc.) sau la contract a fost semnat acord adițional care modifică durata acestuia, subiectul declarației va indica termenul limită a contractului în baza documentelor respective;

f) **„Valoarea totală a contractului”** – se indică suma prevăzută în contract, exprimată în monedă națională sau în valută străină.

XIII. Semnarea și depunerea declarației de avere și interese personale

46. La această etapă subiectul declarației are obligația de a verifica suplimentar prezența în declarație a informațiilor corecte și depline, prin accesarea butonului **„Previzualizare document”**, după care va tasta butonul **„Salvează”**. Previzualizarea declarației se oferă în format „pdf”, cu imaginea identică a declarației care se va afișa în „Portalul declarațiilor” pe pagina oficială web www.ani.md (cu excepția datelor cu caracter personal ce vor fi protejate).

47. Pentru a ajuta subiectul declarației la completarea corectă a declarației, inclusiv prin vizualizarea integrală a acesteia la orice etapă de completare, sistemul are prevăzută opțiunea de a imprima documentul în format „pdf”.

48. La următorul pas, subiectul va accesa butonul **„Semnați declarația aici”**, ca urmare va avea loc semnarea electronică a declarației. Semnătura electronică se aplică după ce subiectul declarației a finalizat completarea declarației.

49. După accesarea butonului **„Semnați declarația aici”** va apărea cererea despre **„Confirmarea depunerii declarației”**.

50. Pentru semnarea **„Declarației”** se va bifa opțiunea **„Prezența declarație constituie act public și răspund potrivit legii pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate”** cu selectarea **„Depunerea declarației”**, după care subiectul declarației se redirecționează pe pagina de semnare.

XIV. Depunerea declarației de avere și interese personale în formă scrisă pe suport de hârtie

51. Declarațiile de avere și interese personale pot fi depuse în formă scrisă, pe suport de hârtie, doar dacă pentru categoria respectivă de subiecți ai declarației Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale a prevăzut, în mod expres, o astfel de excepție.

52. Declarațiile de avere și interese personale se depun în formă scrisă, pe suport de hârtie, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016.

53. La completarea declarației de avere și interese personale în formă scrisă, pe suport de hârtie, subiecții declarării se ghidează, pe partea de conținut, de prevederile prezentului Regulament.

54. În cazul în care subiectul declarării constată că a introdus în declarație date incomplete sau eronate, acesta are dreptul să depună declarația rectificată în termen de 30 de zile de la data expirării termenului-limită pentru depunerea declarației.

55. În cazul în care persoana responsabilă de colectarea declarațiilor recomandă subiectului declarării rectificarea declarației, cel din urmă poate depune o declarație rectificată în termen de 10 zile lucrătoare de la data solicitării rectificării, în condițiile art. 7¹ din Legea nr. 133/2016.